

Sukupuolten ja ikäpolvien yhteistoiminta

Väestömme on ikääntynyt, mikä tarkoittaa myös sitä, että niin naisten, miesten kuin nuorten ja vanhojenkin hyvinvoinnista tulee pitää entistä parempaa huolta. Näin on tarvinnut tehdä toki ennenkin, mutta erilaisin tavoin ja erilaisin rakentein. Se, mikä toimi vielä 1900-luvulla, ei toimi enää.

Keskeistä on se, että pidämme toisistamme huolta toimimalla yhdessä arjessamme. Harrastamme, olemme mukana naapuri- tai yhdistystoiminnassa – välitämme läheisistämme ja niistä, joilla ei läheisiä ole. Kyse ei ole vain asenteesta, vaan siitä, että meillä pitää olla toimintatapoja ja käytäntöjä, joihin on helppo tulla mukaan osallistumaan.

Naiset ja miehet, tytöt ja pojat voivat toimia yhdessä, mutta mukaan on otettava myös juniorit ja seniorit – kuten suunnistajien suuressa perheessä. Joskus eri sukupuolet ja ikäpolvet toki tarvitsevat myös vertaistensa tukea. On helpompi tulla mukaan, kun ei tarvitse jännittää erilaisia ihmisiä. Samanlaiset elämäkokemukset antavat mahdollisuuden vertaistuelle.

Suvaitsevaisuus lisääntyy, kun uskallamme toimia yhdessä taustoistamme huolimatta. Sukupuoli, ikäpolvi tai kulttuurinen tausta ei merkitse mitään silloin, kun toiminta on kokemuksellisesti kiinnostavaa ja merkityksellistä. Elämäkulkua ja ikäpolvet –hankkeessa (www.ikapolvet.fi) tällaista toimintaa löytyi joka puolelta Suomea. Ne ovat hyvä malli uusille toimijoille.

Jos kaipaat tietoa sukupuoli- tai ikäpolvitoiminnasta – vaikkapa poikien ja miesten voimaannuttamisesta tai ikäpolvitoiminnan mahdollisuuksista ja esteistä, niin osaan ehkä auttaa sinua tai organisaatiotasi. Olen ollut tekemässä hankkeita, oppaita ja työkaluja kumpaankin tarkoitukseen. Mielelläni pidän luentoja, kursseja, työpajoja aiheesta.

Artikkeleita

Saarenheimo, M. (2014, toim.) Ikäpolvien taju – elämäkulkua ja ikäpolvet muuttuvassa maailmassa. Tekijät Saarenheimo, M.; Pietilä, M.; Tiihonen, A.; Pohjolainen, P.; Maununaho, S.; Rantakari, S.; Aarninsalo, L. Vanhustyön keskusliitto, Helsinki. (http://www.ikapolvet.fi/images/stories/artikkelikokoelma_webreso.pdf)

Tiihonen, Arto (2014) Ikäpolvikäsitteitä ja yleisurheilijoiden ikäpolvikokemusten tulkintaa. Ikiliikkuja 1/14, 18-20.

Tiihonen, Arto (2014) Respekti lisääntyy – asennepäivitysten aika. Helsingin Sanomat, 4.2.2014.

Saarenheimo, M. (2014, toim.) Neljän polven treffit. Ikäpolvitoiminnan opas. Tekijät Saarenheimo, M.; Pietilä, M.; Tiihonen, A.; Pohjolainen, P.; Maununaho, S.; Rantakari, S.; Aarninsalo, L. Vanhustyön keskusliitto, Helsinki. (http://www.vtkl.fi/fin/sahkoiset_julkaisut/)

Tiihonen, Arto (2013) Miksi ikämies liikkuu – liikunnan harrastaminen on merkityksellistä. Teoksessa Pietilä Ilkka & Ojala Hanna (toim.) Miehistä puhetta – Miehet, ikääntyminen ja vanhenemisen kulttuuriset mallit. Tampere University Press.

Schneider-Lehto, Tarja & Tiihonen, Arto (2012) Miehet jumppaamaan – ikäsuosiprojekti vai täyttä totta? Voimistelu (3) 4, 40-41.

Tiihonen, Arto (2012) Kokemuksia, suorituksia, terveyttä – aktiivisen ikämiehen liikunnalla on monta moottoria. Liikunta & tiede 49 (5) 74-78.

Tiihonen, Arto (2012) Futiskokemusten merkityksestä. FC Reipas seuralehti 2012, 11. (<http://portfolio-web.ess.fi/www/FCReipas/2012Seuralehti/index.html>)

Tiihonen Arto (2011) Veteraaniyleisurheilijamies – erilainen liikkuja vai malli muille? Ikiliikkuja 5/2011, 21-22.

Tiihonen Arto (2011) Erilaisia ikämiehiä. Teoksessa Kunto Viiru, Jorma Manninen, Mikko Nieminen, Harri Suominen, Christer Sundqvist, Arto Tiihonen & Raimo Taponen, toim. *Erlainen tapa vanheta*. Suomen Veteraaniurheiluliitto, Kajaani, 19-44.

Tiihonen Arto (2011) Mitä ”väliä” urheilemisella oikein on? - 11-15 –vuotiaat huippu-urheilun näkökulmasta. Teoksessa Salasuo M & Kangaspunta M (toim.): Hampaat irvessä. Painavia sanoja 11-15 –vuotiaiden kilpaurheilusta. Nuorisotutkimusverkosto/Nuoristotutkimusseura, verkkojulkaisu 39, 2011, 25-31. (<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/hampaatirvessa.pdf>)

Karisto Antti, Kuhalampi Anja, Tiihonen Arto (2010) Kaksitoista kertomusta Arabianrannasta, yhteenvetoja ja tulkintoja. Teoksessa Karisto A, Kuhalampi A, Tiihonen A. Rantautumisia – kaksitoista kertomusta Arabianrannasta. Ikäinstituutti, Helsinki, 301-326.

Tiihonen A (2010) 'Loppukäyttäjät' kolmannen sektorin hyvinvointipalveluissa. Teoksessa Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta (Toim. Koivisto, Lehikoinen, Pasanen-Willberg, Ruusuvirta, Saukkonen, Tolvanen, Veikkolainen). Helsinki, Kokos julkaisuja 1, 213-223. (http://www.kolmaslahde.fi/images/stories/kolmannella_lahteella_julkaisu.pdf)

Tiihonen Arto (2010) Miten minusta tulisi (seniori)tanssija. Senioritanssi 1/2010, 4-6.

Tiihonen, Arto (2009) Isyyden pelikentät. Työkirja isille. Mannerheimin lastensuojeluliitto. (<http://mll-fi-bin.directo.fi/@Bin/7aa1c8088df56e253a841605ab99ec64/1359533278/application/pdf/11803206/VIN%20Isyyden%20pelikent%C3%A4t%20web.pdf>)

Tiihonen, Arto (2007) Nuoren miehen miehisyyvalinnat – mahdollisuuksien ja odotusten mies. Teoksessa Martiskainen Liisa (toim.) Minä nuori mies. 2007.

Tiihonen, Arto (2007) Miehisyyvalinnat jalkapalloilijan elämässä. Teoksessa Itkonen H. & Nevala A. Kuningaspelin kentät – Jalkapalloilu paikallisena ja globaalina ilmiönä. Helsinki. Gaudeamus 2007.

Tiihonen, Arto (2007) Painia ikämiessarjassa – ikääntyneen miehen mahdollisuudet toteuttaa erilaisia miehisyyksiä. Raportissa Tiihonen A. & Syrén I (toim.) Ikääntyminen ja sukupuoli –seminaariraportti. Oraita 1/2007. Ikäinstituutti.

Tiihonen, Arto (2007) Kirjallisuusterapian liepeillä. Kokemuksellisen vanhenemisen ja elämänsäkulun tutkimus ja kehitystyö ikäinstituutissa. Kirjallisuusterapia 15, 1/2007.

Tiihonen, Arto (2007) Liiallisia odotuksia ja riittämättömyyden tunteita vai tasa-arvoinen ja rakkautta täynnä oleva parisuhde? Väestöliiton kuukauden kolumni, tammikuu 2007. (http://www.vaestoliitto.fi/parisuhdetietoa_ammattilaisille/kuukauden_kolumni/)

Tiihonen, Arto (2004): "Mikään ei ole rumempaa kuin kaunis mies?!" Liikunta & tiede 4/2004, 21-26.

Tiihonen, Arto (2003): Reikäpalloa isältä pojalle. Salibandy 5/2003.

Tiihonen, Arto (2003): Body Talks – I Write. In Denison, Jim & Markula, Pirkko (eds.): Moving Writing: Crafting Movement in Sport Research. NY, Peter Lang.

Tiihonen, Arto (2002): Nuorten väkivalta ja urheilu - kulttuurista taustaa ja toimenpide-ehdotuksia. Liikunta & tiede, 5/2002.

Tiihonen, Arto (2002): Ruumiista miestä, tarinasta tulkintaa: oikeita miehiä – ja urheilijoita? Jyväskylä, LIKES-tutkimuskeskus, 134. Väitöskirja.

Tiihonen, Arto (2002): Ei ihan tavallisia tarinoita isistä ja pojista ja urheilusta. Teoksessa: Ruumiista miestä, tarinasta tulkintaa: oikeita miehiä – ja urheilijoita? Jyväskylä, LIKES-tutkimuskeskus, 134, 217-252.

Tiihonen, Arto (2001): SuVaa valmennukseen. Sukupuoli ja urheiluvallennus. SLU-julkaisu 7/01.

Tiihonen, Arto (2001): Minkälainen mies isä on? Teoksessa Löytöretki isyyteen (toim. Markus Torkkeli). Helsinki, Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Tiihonen, Arto (1999): Asthma - the Construction of the Masculine Body. Teoksessa Ervo, Sören & Johansson, Thomas (toim.): Moulding Masculinities vol 2. Aldershot, Ashgate.

Linnavuori, Matti & Tiihonen, Arto (1999, toim): Itsestään puhuvat miehet. Tasa-arvoajakkaislehti 5/98.

Tiihonen, Arto (1999). Oikeita miehiä – ja urheilijoita. Urheilun miestutkimusta. Teoksessa Jokinen, Arto (1999, toim.): Mies ja muutos. Tampereen yliopisto.

Tiihonen, Arto (1999): Terveys, mies, miehisuus ja terveydenhuolto. Terveystietäjälehti 1/1999.

Tiihonen, Arto (1999): Miesliikkeiden suuntia. Setlementtilehti 1/1999

Tiihonen, Arto (1998): Mikä on vanhempien paikka lasten urheiluharrastuksessa. Liikunta & tiede 4/98.

Tiihonen, Arto (1997): Silloilta virtaan. Liikunnan ja terveyden edistämisen ongelmista ja mahdollisuuksista. Promo 3/1997, 15-17.

Tiihonen, Arto (1997): Lihaan kirjoitettua ja ruumiissa koettua. Teoksessa Jokinen, Eeva (toim.): Ruumiin siteet. Tampere, Vastapaino.

Tiihonen, Arto (1997): Tuli ja vesi, Se tavallinen tarina, Isän tuutulaulu. Teoksessa Silvennoinen, Martti, Tiihonen, Arto & Innanen, Mikko (toim): Härkätaistelija kentän reunalla. Kertomuksia isistä, lapsista ja urheilusta. Jyväskylä, Jylk.

Tiihonen, Arto (1997): Suomalaisen miehen monta tulkintaa. Mitä, missä, milloin. Kansalaisen vuosikirja 1998. Helsinki, Otava.

Tiihonen, Arto (1997): Miehistä tasa-arvoa urheilussa. Liikunta & tiede 4/97.

Tiihonen, Arto (1997): Miehen kokemuksia urheilusta ja tasa-arvosta. Liikunta & tiede 5/97.

Tiihonen, Arto (1997): Naisten ja miesten työt liikuntaelämän tasa-arvoistamisessa. *Liikunta & tiede* 6/97.

Tiihonen, Arto (1996): Menikö maitohapoille? Liikuntapoliittisen ylikunnon syyt ja uuden herkkyyden etsintä. Artikkelikokoelma. Helsinki, ViSiLi.

Tiihonen, Arto (1996): Urheilullisen miehen mahdolliset maskuliinisuudet. Lisensiaatintyö. Jyväskylän yliopisto, liikunnan sosiaalitieteiden laitos.

Tiihonen, Arto (1996): Urheilevat isä(n)kullat. Teoksessa Laiho, Marianna & Ruoho, Iiris (toim.): Naisen naamio, miehen maski. Sukupuoli journalistisessä kuvassa. KSL.

Tiihonen, Arto (1996): Ikuisesti urheileva poika eli mistä on 'kunnon miehet' tehty? Teoksessa Hoikkala, Tommi (toim.): Miehen kuvia. Gaudeamus.

Silvennoinen, Martti & Tiihonen, Arto (1995): Ole mies. Maskuliinisuus tutkimuskohteena. *Liikunta & tiede* 3/1995.

Tiihonen, Arto (1995): Naisten asema - miehistä kiinni? Teoksessa Piikkareilla pintaa syvemältä. Opetusministeriön julkaisuja.

Tiihonen, Arto (1995): Urheilu, mies ja yhteiskunta moraalien verkossa. Teoksessa Ylioppilasaineita 1995. SKS.

Tiihonen, Arto (1994): Urheilussa kilpailevat maskuliinisuudet. Teoksessa Sipilä, Jorma & Tiihonen, Arto (toim.) Miestä rakennetaan - maskuliinisuuksia puretaan. Tampere, Vastapaino.

Tiihonen, Arto (1994): Asthma - The Construction of the Masculine Body. *International Review for the Sociology of Sport* (29) 1, 50-62.

Tiihonen, Arto (1993): Urheilijaksi, sankariksi, mieheksi? Urheilun initiaatiot ja mieheksi kasvamisen erilaiset kontekstit. *Nuorisotutkimus* 4/1993.

Tiihonen, Arto (1992): Eka kilpailu, Miesten maailmaan, Jaliskronikka, Katsomon kuolema & Astma. Teoksessa Sironen, Esa; Tiihonen, Arto; Veijola, Soile (1992, toim.) Urheilukirja. Tampere, Vastapaino.

Tiihonen, Arto (1992): Maskuliinisuus, ruumis ja liikuntakulttuuri. Teoksessa Varto, Juha (toim.) Tanssi, liikunta & filosofia. Talfit, Tampere, 16-38.

Tiihonen, Arto (1991): Se liikkuu joka tapauksessa. Teoksessa Hoikkala, Tommi (toim.) Törmäävät tulkinat. Helsinki, Gaudeamus.

Tiihonen, Arto (1990): Urheilu kertomuksena. Julkaisematon pro gradu -työ. Jyväskylän yliopisto, Liikunnan sosiaalitieteiden laitos.

Laitinen, Arja & Tiihonen, Arto (1990): Narratives of Men's Experiences in Sport. *International Review for the Sociology of Sport* (25) 3, 185-202.

Esityksiä

Tiihonen A (2014) Ikäpolvitoiminnan taju. Elämänkulku ja ikäpolvet –hankkeen loppuseminaari, 22.1.2014, Vanhustyön keskusliitto, esitys, Helsinki.

Tiihonen A (2013) Mitä ikäpolvitoiminta voi antaa liikuntaväelle? Eri-ikäisten käsityksiä ikäpolvien vuorovaikutuksesta. Kohti meidän seura –seminaari. 19.11.2013, Valo ry. Esitys, Helsinki.

Tiihonen A, Pohjolainen P., Raitakari S., Maununaho S. (2013) Ikäpolvikäsitysten muutos ja eri-ikäisten väliset suhteet. Gerontologian päivät, 6.6.2013. Esitys, Helsinki.

Tiihonen A (2012) Aktiivisesti ikääntyvien miesten liikunnalle antamat merkitykset, Psykologikongressi, 22.8.2012, Turku. Esitys.

Tiihonen A (2012) Mies voimaantuu yksin, yhdessä ja yhteiskunnan tuella - Merkitykselliset kokemukset, miehinen vertaistuki ja toimijuuden rakentaminen nyky maailmassa. 13.6.2012, Salmia (TEM), Jyväskylä.

Tiihonen A (2012) Solidarity between Generations, 25.5.2012, Endov meeting Round table (Euroopan Punainen Risti), Helsinki.

Tiihonen A (2012) Mies voimaantuu yksin, yhdessä ja yhteiskunnan tuella - Merkitykselliset kokemukset, miehinen vertaistuki ja toimijuuden rakentaminen nyky maailmassa. 9.5.2012, esitys & työpaja, Miesforum, Ensi- ja turvakotien liitto, Kouvola.

Tiihonen A (2012) Miten kasvattaa voimakas mies? POJAT! ja päihteet –seminaari, 7.3.2012, Vantaa.

Tiihonen A (2011) ”Ei mieskään yksin pärjää?” eli miten kolmas sektori voi tukea miehiä? Vireä kolmas sektori –hanke. Haukipudas 22.9.2011. (2 esitystä)

Tiihonen A (2009) Miehen terveyden pelikentät - miten mies voi parantaa terveyttään ja toimintakykyään? Masters and Mentors: meaning and methods in older adults' sporting activities. 10.–11.8.2009, Sibelius Hall, Lahti. (Oral presentation). [TIIHONENMIEHENTERVEYDENPELIKENTÄT09](#)

Tiihonen A (2009) Suomen malli: Naiset ja miehet tasa-arvoisina – myös urheilussa. Urheiluliike Suomessa 2020 –seminaari. Suomen Palloliitto, 23.8.2009, Vantaa. (Esitys)

Tiihonen, Arto (2006): Body Experiences and the Changing Narratives of Masculinities - Historical and Theoretical Interpretations of Finnish Men from the 1950's to 2000. European Congress for the Sociology of Sport, Jyväskylä, 4.7.2006.

Tiihonen, Arto (2003): Young Men's Body Narratives and Health. Presentation in Annual Conference of the European Health Psychology Society, 27.9.03, Kos, Greece.

Tiihonen, Arto (2002): Men's studies in Nordic Countries. Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan pohjoismainen seminaari, 10/2003, Helsinki.

Tiihonen, Arto (2001): Body Talks – I Write. ARTS AND NARRATIVES. INTERNATIONAL SEMINAR 25. JANUARY 2001, HELSINKI, FINLAND.

Tiihonen, Arto (2000): Autobiographic Storymaking. LECTURE IN WAIKATO UNIVERSITY, 14. NOVEMBER 2000, HAMILTON, NEW ZEALAND.

Tiihonen, Arto (2000): Autobiographic Storymaking as a Way to Understand Body Experiences, Masculinities and Sports Culture. BSA AUTOBIOGRAPHY STUDY GROUP, 1-3, JULY, LEICESTER, ENGLAND.

Tiihonen, Arto (1999): Manhood and Fatherhood. IFCW (Int. Forum for Child Welfare) WORLDFORUM '99, Helsinki, Finland, 3.9.1999.

Blogeja

Tiihonen A. 2014. Ikäpolvitajuista ikäpolvitoimintaa kaikenikäisille ikäpolviolennoille (<http://www.ikainstituutti.fi/sitenews/view/-/nid/185/ngid/1/>). Blogi Ikäinstituutin sivulla, www.ikainstituutti.fi, 28.4.2014.

Tiihonen A. 2013. Anteeksi ja kiitos – vuoden 2013 muistelua. (<http://www.miksiliikun.fi/2013/12/19/anteeksi-ja-kiitos-vuoden-2013-muistelua/>). Blogi sivulla www.miksiliikun.fi, 19.12.2013.

Tiihonen A. 2013. Neljän polven kuorotreffit (<http://www.ikapolvet.fi/blogi/entry/neljaen-polven-kuorotreffit>). Blogi sivulla www.ikapolvet.fi, 18.12.2013.

Tiihonen A. 2013. Elämänkulku, ikäpolvet ja urheilijan/ liikkujan polkujen tukeminen. Blogi sivulla (<http://www.miksiliikun.fi/?m=201311>), 21.11.2013.

Tiihonen A. 2013. Liikutelkaa toisianne - liikuntakulttuurin pysty- ja vaakasuuntaista kehittämistä (<http://www.svu.fi/?x254132=343705>). Julkaistu Suomen Veteraaniurheiluliiton sivulla www.svu.fi, 12.11.2013.

Tiihonen A. 2012. Eri-ikäistä ja –kokoista vapaaehtoisuutta (<http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/sitenews/view/-/nid/56/ngid/3/>). Julkaistu sivulla www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi, 29.8.2012.

Tiihonen A. 2012. Lontoo 2012 ikäpolvikokemuksena (<http://www.ikainstituutti.fi/sitenews/view/-/nid/87/ngid/3/>). Julkaistu sivulla www.ikainstituutti.fi, 15.8.2012.

Tiihonen A. 2012. Vapaaehtoistoiminnassa kohti ikäpolvien yhteistoimintaa (<http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/app/blog/comments/-/id/17>) Julkaistu sivulla www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi, 11.5. 2012.

Tiihonen A. 2011. Eri-ikäinen minä (<http://www.ikapolvet.fi/blogi/entry/eri-ikaeinen-minae>). Julkaistu sivulla www.ikapolvet.fi, 5.9.2011.

Tiihonen A. 2011. Terveisiä maaseudulta. (<http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/app/blog/comments/-/id/15>) Julkaistu sivulla www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi, 18.8.2011.

Opinnäyteohjauksia

Kati Kauranen (2013) Väitöskirjan ohjausryhmän jäsen. JY: Liikuntatieteellinen tdk.

Hanna Vilkkä (2005): Väitöskirjan esitarkastus: HY: Valtiotieteellinen tdk.

Erkki Kujala (2003): väitöskirjan esitarkastus, JY: yhteiskuntatieteellinen tdk.

Mikko Innanen (2001): väitöskirjan ohjaus, JY: Liikunta- ja terveystieteiden tdk.

Harri Rintala (2001): lisensiaatintyön tarkastus. JY: Liikunta- ja terveystieteiden tdk.

Mikko Innanen (2000): liseniaatintyön tarkastus. JY: yhteiskuntatieteellinen tdk.

Hankkeita

Elämäntaku ja ikäpolvet –hanke (suunnittelu, toteutus). Vanhustyön keskusliitto & Ikäinstituutti. 2011-2014. RAY-rahoitus. www.ikapolvet.fi

Kaikki käy koulua (työnohjaajakonsultti). Helsingin kaupungin 8-9. luokkalaisille syrjäytymisvaarassa oleville nuorille tarkoitettu projekti. 2011-.

Tukimies-projekti (ohjausryhmä). Vanhusten Palvelutaloyhdistys ry. 2007-2010. RAY-rahoitus.

Miesten tueksi –projekti (suunnittelu, ohjaus). Miessakit ry. 2005-2008. RAY-rahoitus.

SuVaa valmennukseen –projekti. (suunnittelu, toteutus). SLU/OPM. 1999-2001. OPM-rahoitus.

Isät, pojat ja urheilu –projekti. Likes-tutkimuskeskus (suunnittelu, ohjaus). 1995-1997. OPM-rahoitus.